

מה נעשה ע"י מצות הפורים

הנה צריך להבין שהארת מרדכי תאיר בכל שנה, והיא הרי באח'. ולכן צריך להבין איך אחרי שזו"ן עברו לפנים, נעשה לה קיום במצוות הפורים, ותאיר בכל אותו היום.

שעה"כ דף ק"ט ע"ב ... **ואמנם** היות ימי הפורים האלו נעשים בכל שנה ושנה ולא הספיק לעשות בזמן ההוא לבדו, **הטעם** הוא כי **השי"ת ברחמיו** רצה¹ שאותה ההארה המתחדשת בהיות המוחין דאו"א תוך הנקבה בזמן דורמיטת ז"א לא תתבטל² לעולם בכל שנה ושנה בימים ההם עצמם, כי הנה אחר הדורמיטא **חוזרים פב"פ** והמוחין הם בז"א ואין בחינת הארה זו היוצאת אז כלל כנ"ל והארת מרדכי מתבטלת לגמרי ונעלמת בפנים, **ורצה השי"ת** שבכל שנה בימי הפורים כיוצא בהם אף אם יהיו **זו"ן פב"פ** תתגלה³ ההארה הנזכרת בימים ההם ולא תתבטל... וזה סוד **וזכרם**⁴ לא יסוף מזרעם...

הנה הרב מבאר שאותה ההארה שהיא בכל יום בנסירה לא תתבטל בכל שנה בפורים אע"פ שזו"ן יהיו פנים בפנים, והיא באח', וכדי לקיים אותה צריך לעשות כמה מצוות ותאיר בכל אותו היום. וזה בחינת **גדולת מרדכי**, שהייתה באותו זמן.

שעה"כ דף ק"ט ע"ג ... **והנה** בכל שנה בימי הפורים כדי לקיים ההארה הנזכרת אנו צריכין לעשות ג' מצוות והם **קריאת המגילה** כדי להמשיך **ולגלות ההארה הנזכרת היוצאת לחוץ בגילוי**. והנה צריכות **ב' בחינות** אחרות והם אלו: **הא'** בחינת **הארת היסוד ההוא דאבא ברחל**⁵, לצורך **תיקון בנין פרצופה** כי לכן נכנסים המוחין הנזכרים בה כדי להגדילה ולעשותה פרצוף כנזכר. וזה נעשה בסוד **מתנות**

¹ קשה הרי המצב של הנוק' במלך עוזר הוא מצב של פנים לכאורה יותר טוב, בשאלה זו עסק **השמן ששון ג' דף ק"מ סע"ג** ואומר שבמלך עוזר זה לזמן קצר ואח"כ מקבלת רק הארות ובאמת המצב של הנוק' הטוב ביותר הוא בזמן **הדורמיטא** ... ע"ש. וגם שם השאלה למה כשמקיימים אותה ע"י המצוות אנו מתחילים במגילה היה לנו להתחיל בבנין גופה ואח"כ את הארת מרדכי הכוונה להתחיל במתנות לאבינונים ... ועונה שם היות וכאן אנו עושים רק קיום ולא בנין מחדש ... ע"ש.

² בכל יום אחרי הנסירה במלך עוזר כשעוברים פב"פ מתבטלת הארת מרדכי. אך בפורים ההארה הזו נשארת אף שעברו פב"פ והיא תשאר שם עד שעל ידי המצוות של פורים אנו נקיים את ההארה הנז' ותשאר שם כל היום כולו.

³ גילוי הארה זו תהיה בפרצוף האח' כשהוא בפנים שכן פרצוף האח' אחר הנסירה עובר לפנים ומתבטלת הארה זו אך בפורים היא מתקיימת, כאמור בפרצוף האח' הנמצא בפנים. יצא לנו שיש ב' בחינות בפרצוף האח' יש בחינת בנין האח' וזה נעשה בהיותה באח' אך יש את קיום הארת האח' וזה יהיה בפנים.

⁴ **וזכרם** ע"ה גימ' **מרדכי**.

⁵ כאן **היסוד דאבא** שיש כאן יחד עם נ"ה דאבא הוא **לצורך בנין פרצופה**. (ראה שמן ששון) וזה בזמן הדורמיטא. **ולא בליטת** היסוד בחינת לחוץ מיסוד הארת מרדכי.

לאביונים...⁶ כי רחל נקראת עני ואביון... **והבחינה הב'** היא כי אחר שנתקן פרצוף רחל... צריך הארה שתתקיים בה **בסוד המוחין** עצמן שלו המתלבשין תוך פרצוף י' ספירות שלה בעת הדורמיטא כנודע... וענין זה תלוי בקיום מצוה אחרת והיא לעשות **סעודת פורים משתה ושמחה**⁷... ע"כ.

לסיכום: ע"י מצוות **קריאת המגילה**, נקיים הארה זו. ע"י **מתנות לאביונים**, בנין פרצופה. וע"י **משתה**, מוחין.

אור הלבנה כוונות פרטיות דף מ' כותב הרש"ש: ... מצות **קריאת המגילה** שהיא **דבור**, להעמיד ולקיים הארת **כלים ואורות**⁸ **ומוחין ונרנח"י** דה' פרצופים מ"ה ובי"ן **דיעקב ורחל דפנימיות** דא"ק ואבי"ע דאבי"ע.

ומתנות לאביונים שהם **מצוה מעשית** להעמיד ולקיים הארת **כלים ואורות בלבד** דה' פרצופים מ"ה ובי"ן **דיעקב ורחל דחיצוניות** דא"ק ואבי"ע דאבי"ע.

ואכילה ושתייה⁹ שהם י"ה והיא **מצוה מעשית** להעמיד ולקיים הארת **המוחין ונרנח"י** דה' פרצופים מ"ה ובי"ן **דיעקב ורחל דחיצוניות** דא"ק ואבי"ע דאבי"ע ע"כ.

¹⁰ נתבאר בספר הכוונות כי **המצוות אלו** דפורים הם **להעמיד ולקיים בנוק'** שהם **יעקב ורחל הארת המוחין דא"ק** שנכנסו בתפילת שחרית בנוק'.

וצריך להבין באיזו פרט [הוא זה ובאיזה פרט הוא ש] נמשכים מחדש כי אלו **מצות גמורות דרבנן** שהם **ביעקב ורחל** שע"י ברכותיהם נבררים ועולים בירורים ונמשכים **מוחין חדשים** ליעקב"ר... ע"כ.

הרי לפי הרש"ש עם הבנת הגירסה של **תו"ח**, במקרא מגילה מקיימים הכל בפנימיות. מתנות לאביונים ואכילה ושתייה הם **חיצוניות**. מובן כל ההמשכות בכל מצוות פורים הם **מחדש בפרצוף הזמנים**, והם מעמידים ומקיימים כנגדם בפרצוף **הימים**. ומוסיף שצריך

⁶ כאן בשעה"כ שלנו שינו הגירסא לפי גירסת הש"ש, בשני מקומות: **בשעה"כ** שלנו כתוב בענין מתנות לאביונים **"הזה מתקיים"** ובכתב יד כתוב **"וזה נעשה"** ולא כמו שתיקנו. ועוד בהמשך כתוב בשעה"כ שלנו שתוקן כאמור ע"פ הש"ש, **"צריך הארה זו שתתקיים"** ובכ"י כתוב **"שתנתן"**. הרי שלפי הכתב יד שמדבר במצוות של פורים **שזה נעשה** מחדש, ולא מתקיים כמו בתיקון ע"פ סברת **הש"ש ג' דף ע"ח רע"ד**, וזה מפני שאינו סובר את התו"ח, כתב שאינו מבין אותו.

⁷ וזה נרמז באכל י"ה אכילה שת י"ה שתיה וזה בחינת המוחין.

⁸ כאן הכוונה לאורות ה**ניצוצות** רפ"ח ואבד"ו **פתח עינים דף ע"ח סע"ב**.

⁹ כתב **באור הלבנה** הנ"ל שיש להזהר ולהזדרז לעשות סעודה **אחר תפילת שחרית** לכמה טעמים ידועים... ע"ש.

¹⁰ קטע זה מופיע **באור הלבנה** אחרי מצוות קריאת מגלה ולפני מתנות לאביונים וסדרתי אותה כאן להצמיד אותה לתורת חכם.

לעשות סעודה בשחרית כדי להעמיד ולקיים ההארות של שחרית. ואם יעשה במנחה לא יהיו לו הארות אלו ומנחה היא כלים אמצעיים.

תורת חכם דף ס"ח ע"א ... בספר הכוונות כי אלו המצוות דפורים הם להעמיד ולקיים בנוק' שהם יעקב ורחל הארת המוחין דאוי"א שנכנסו בתפילת שחרית בנוק' וצריך להבין באיזה פרט הוא זה ובאיזה פרט הוא שנמשכים המוחין מחדש, כי אלו מצוות גמורות דרבנן שהם ביעקב ורחל וכו' ע"ש. **ונראה** שהוא ז"ל **כיוון לפשוט הספק הזה כמ"ש ז"ל**, וז"ל אלו הכוונות דפורים הם **בזו"ן הכוללים דכללות השנה** (פרצוף הזמנים)... אם כן **המצוות דפורים** הם **בזו"ן הכוללים**, ומה שכתב **להעמיד** הארת המוחין דאוי"א שנכנסו בשחרית בנוק' ע"י התפילה מדבר **בזו"ן דכללות הכ"ד שעות ובזו"ן הפרטיים** הנתקנים **בכל תפילה**, אבל **בזו"ן דכללות** נמשכים מוחין חדשים שלמים... ע"כ.

משמע שהמוחין הנמשכים **מחדש הם לפרצוף הזמנים והעמדה והקיום הוא לפרצוף הימים**. ע"י קיום המצות של פורים נעשים **ב' פעולות**. א' המשכת מוחין **מחדש** לפרצוף **הזמנים**. ב' והעמדה **וקיום** ההארה לפרצוף **הימים**.

שערי רחמים ב' שאלה שנ"ד דף פ"ד ע"ד ... **שאלה**: מביא לשון שעה"כ במצוות הפורים ו**שואל** כל מה שנעשה בתפילה הוא בחינת הדיבור **והוא פנימיות** איך על ידי המצוות שהם **מעשים** נקיים בחינה האורות שהיא **פנימיות**??

תשובה: בתפילה אנחנו מתקנים **גם פנימיות וגם חיצוניות**, נמצא שגם מבחינת פנימיות וחיצוניות **נתקן בתפילה**, ועתה ע"י קריאת המגילה מקיימים **הארת יסוד דאבא בחינת הפנימיות** יען שהקריאה היא **דיבור בפנימיות**. וע"י מתנות לאביונים, וסעודת פורים מקיימים בחינת **הארת יסוד דאבא דחיצוניות**, ודע שע"י ג' מצוות אלו מתקנים **זו"ן דכללות השנה** (זו"ן דזמנים). **וגם מקיימים הארת המוחין** של יסוד דאבא של זו"ן הפרטים של היום (בפרצוף הימים). עיין **תו"ח דף ס"ח ע"א**.

צריך להבין שע"י מצות הפורים שנמשכים מוחין מחדש הם **מוחין שלמים של פרצוף הזמנים**, ובכח **מוחין אלו נקיים את ההארה בפרצוף הימים**. ראה בכוונת ברכת על מקרא מגילה במוחין הבאין רואים שם הארות גדולות וגם יסוד דאבא הבולט שהיא הארת מרדכי. וזה **בנוסף לקיום ההארה של פרצוף הימים**.

שערי רחמים ב' שאלה שנ"א ... **שאלה** מה היא הכוונה בתפילות בפורים האם לתקן פרצוף זו"ן דכללות השנה והוא בזו"ן הגדולים כמו כל ימים טובים או כמו תפילות החול בזו"ן הפרטיים דאותו יום שהם יעקו"ר ואם כן לא יש הפרש ביום פורים אלא דווקא שמתגלה הארת יסוד דאבא שנשאר בו ביום היע"א?

תשובה: מבואר בספר **תו"ח דף ס"ח ע"א** וז"ל: אלו המצוות דפורים... הם **בזו"ן הכוללים** דכללות השנה אבי"ע דיעקו"ר דכללות כל השנה... ומי"ש בס"ה להעמיד הארת המוחין דאוי"א שנכנסו בתפילה בשחרית בנוק' מדבר **בזו"ן דכללות כ"ד שעות** ובזו"ן הפרטים הנתקנים בכל תפילה עכת"ד. **נמצא** שכוונת התפילות דיום פורים הוא בזו"ן הפרטיים הנתקנים בכל תפילה **ובזו"ן דכ"ד שעות**, אבל ע"י מצוות קריאת המגלה ומתנות לאביונים וסעודת פורים הוא תיקון יעו"ר **הכוללים דכללות השנה**, וגם מעמידים הארת המוחין שנכנסו בתפילה והיע"א.

הרי זה ביאור **התו"ח** ושיש **ב' בחינת** פרצוף הזמנים במצוות של פורים, וגם על ידם להעמיד ולקיים פרצוף הימים של התפילה. וראה גם שאלה **שנ"ד** שהבאנו לעיל.

פתח עיניים דף ע"ח ע"ג וכן בשמן ששון ג' דף קל"ט ע"ב - ע"ג... גם צ"ל באלו הב' זמנים דחנוכה ופורים דאין אנו רואים שינוי בתפילות איך הם שניהם **בהוד** או **בנצח** דכל סדר תפילותינו אשר סידר לנו הרב ש"ש זלה"ה בימי החול הוא גם בחנוכה ופורים ואין בו שום שינוי... **ובפתח עיניים** בכוונת פורים ד"ה מי"ש וכו' שם כתבתי באורך דעיקר כונתינו בחנוכה ופורים הוא בבחינת **סדר הימים וממילא** נתקן **סדר הזמנים** ג"כ... ולזה כל כוונתנו הוא **בסתם**... וכדי להעמיד ולקיים הארה זאת אנו קוראים את המגילה, ומגלים הארתנו וגילוי זה אנו עושים ע"י מצוה אחרת אשר אנחנו מקיימים מצות קריאת המגילה והיא מצוות עשה גמורה בפ"ע דרבנן שהוא ביעו"ר... וע"י מצוה זאת גורם ג"כ לגלות הארת מרדכי לחוץ בבחינת נוק' הנתקנת ע"י תפילותינו בבחינת הזמנים... ונמצא כלל הדברים שע"י קיום מצות קריאת המגילה אנחנו ממשיכים מוחין דג' בחינות דהיינו **(1)** מצוות עשה ומצוות לא תעשה דועשית עפ"י הדבר, ולא תסור... **(2)** ועוד מצות עשה דקריאת המגילה עצמה דהיא גופה מצוה גמורה בפ"ע. **(3)** וע"י נמשך ונגלה ג"כ הארת מרדכי יסוד דנוק' יעו"ר... ע"ש.

פתח עיניים דף ע"ט ע"ב... ברם פשט ס' הכונות משמע דאין חילוק אלא כל הג' מצות הוא לצורך **בחינת הפנימיות** הנתקן ע"י הדבור [אך מדברי הרב שר שלום כפי הקדמה הנז' **בע"ח** יש בהם חילוק מדבור למעשה כנז"ל] והוא דצריך להמשיך המוחין לנוקבא בתפלת העמידה כנז' בסדור ולבנות ולתקן בנין הנוקבא עד מלת באהבה של העמידה ע"ד כל סדר תפלת שחרית ותכן יוצאת הארת יסוד אבא שהוא הארת מרדכי לחוץ מיסוד דנוק' **אמנם כדי להעמיד ולקיים אלו המוחין ואורות יסוד דאבא היוצאת לחוץ שהיה נכנס תחי' בהיותה אב"א עמו** לצורך בנין פרצופה אשר תכלית כניסת הנו"ה ויסוד דאוי"א תוך הנוק' הוא לבנין פרצו' לזה **צריך ג' מצות** ובתחילה הוא **קריאת המגילת** לגלות הארת יסוד דאבא ועי"ז הגילוי מעמיד ומקיים המוחין והנרנח"י ונמצא בנין פרצופה **קיים שנית** ע"י הצדקה ודע דמצות הצדקה הניתן אחר קריאת המגילה **עושה ב' תועלות** אחד לקיים תיקון בנין פרצופה אשר נתקן כבר ע"י נה"י דאוי"א על דרך הנעשה בקריאת המגילה עוד בה בחינה

אחרת והוא להאיר המוחין שהיה לה בעת הדורמיטה וכונתינו הוא שאותה הארה יארו גם במוחין שבה ולא בסוד תיקון פרצוף על דרך הנז"ל וגם ע"י האכילה הוא ג"כ להמשיך תוספת אור רב בסוד המוחין וכל זה כתבתי ממה שדקדקתי בדברי רבינו בשער הכונות דרושי פורים ובד"ה וענה ומ"ש וזה נעשה בסוד מתנות לאביונים צריך להגיה ולומר וזה גם כן בסוד מתנות לאביונים ובה אין לדקדק דצריך לעשות מצות הצדקה קודם קריאת המגילה כמו שכן רצו לדקדק מפשט ס' הכונות ולבטל המנהג של כל ישראל אלא תחילה צריך קריאת המגילה ואח"כ מצות הצדקה ואח"כ האכילה ואם רצונו לעשות צדקה ג"כ קודם אין בזה חשש רק שלא יהיה בדוקא **דסוף סוף הוא להעמיד המוחין שכבר נכנסו בעמידה ובין קודם ובין אח"כ הכל אחד ודי בזה**. עיין בקונטרס ש"ש ח"ג בדרושי פורים אות כ"ד ושם הארכתי באופן אחר ליישב היטב דברי רבינו בפשטותו דקריאת המגילה הוא גלות ולקיים הארת עטרת היסוד ומצות מתנות הוא לקיים הארת היסוד עצמו דאבא ומצות סעודה הוא לקיים הארת המוחין אשר היה בעת הדורמיטה יעש"ב: ע"כ ע"ש.

שמן ששון ג' דף ק"מ ע"ג דרושי פורים אות כ"ד: ... שם והנה בכל שנה בימי הפורים כדי לקיים הארה הנז' וכו' הנה לפי פשטם של דברים נראה מדברי רבינו **דצריך תחי' לעשות מצות מתנות לאביונים לצורך בנין גופא כנז' ואח"כ לקרות המגילה גלות הארת מרדכי** שהוא היסוד דאבא והמעין יראה דאינו כן אלא תחילה צריך קריאת המגילה ואח"כ מתנות לאביונים כמנהג כ"י ואח"כ סעודה וכן מדוקדק בדברי רבינו כמו שנבאר דכל אלו הגי' מצות הם כדי לקיים הארות הנז' דוקא והם ממטה למעלה

תחילה לקיים הארת עטרת היסוד דאבא היוצאת מחוץ ליסוד דנוק' וע"י קריאת המגילה הוא נמשך ומתגלה גלוי גמור **ומאיר בכל העולמות** ב"ע

שנית ע"י מתנות לאביוני' לקיים בה הארת היסוד דאבא עצמו אשר נכנס והיה בה לצורך בנין פרצופה עם הנו"ה דאבא כנז"ל דנה"י דאו"א נכנסים בה עם המו' שבתוכם לצורך בנין פרצופה ואין מתגלה רק היסוד

שלישית ע"י הסעודה של פורים והוא להעמיד ולקיים הארת אותם המו' שהיה בה מבחי' הנה"י עצמם דאו"א שנכנסו בנוק' לצורך בנין גופה בעת הדורמיטה דז"א ונסתלקו אח"כ בעת חזרתה פב"פ ונכנסו בז"א עתה ע"י הסעודה של פורים גורם להעמיד אותם הארות בה זה נראה מדברי רבינו כשתדקדק היטב ויש קצת להגיה דברי רבינו ונביא כל לשונו **ובחצי לבנה פירוש**:

והנה בכל שנה בימי הפורים כדי לקיים הארה הנז' אנו צריכין לעשות ג' מצות והם (תחי') קריאת המגילה כדי להמשיך ולגלות הארה הנז' היוצאת לחוץ בגילוי (והנה כדי לקיים הארה הנז' צריכות וכו' כצ"ל ויותר נראה להגיה דמילת והנה צריכות ליתא וכצ"ל וב' בחי' אחרות הם אלו הא' וכו') וב' בחי' אחרות הם אלו הא' בחי' הארת היסוד ההוא דאבא (שנכנס) ברחל לצורך תיקון בנין פרצופה כי לכן נכנסים המוחין (דנה"י דאבא ואי' הנז')

כדי להגדילה ולעשותה פרצוף כנז' וזה נעשה בסוד מתנות לאביוני' כי רחל נקרי' עני ואביון והיסוד דאבא הנק' צדיק נותן לה צדקה ומתנות והארה הזה¹¹ **(מתקיים כצ"ל)** ע"י שאנו נותנים למט' וכו' ובחי' הבי' היא כי אחר שנתקן פרי' רחל עצמה ע"י הצדקה ומתנות עוד צריך הארה **(שתתקיים כצ"ל)** בה בסוד המו' עצמן שלו המתלבשין תוך פרי' י"ס שלה (בעת הדורמיטא כצ"ל) כנודע וצריך שתתקיים הארה הנז' וכו' וענין זה תלוי במצוה אחרת והיא לעשות סעודת פורים וכו' **ובפע"ח פ"ה דפורים שם הלשון יותר מתוקן וז"ל אמנם יש בחי' אחרת והוא הארת מו' שהיה לה בעת הדורמיטא וכונתנו הם שאותן הארות ישארו גם במו' שבה ולא בסוד תיקון פרצו' עצמה רק תוספת הארה יתירה בסו' המו' וזה ע"י אכילה ע"כ.**

וכל זה הוצרכתי להיות שעשו מעשה בפועל לעשות מצות מתנות קודם קריאת המגילה ונראה **שטעות הוא בידם** ופוק חזו מאי עמא דבר שמנהגם של ישר' תורה להיות כסדרם (עיין בקונטרס פתח עינים בכונת פורים מ"ש עוד) לעיל הבאתי.

וא"ת ואחר שהיא חזרה פב"פ עם ז"א **לאיזה צורך הוא להעמיד ולקיים כל הארות הנז' בה** (באחי)? **וי"ל** דבחזרתה פב"פ **היא מקבלת ע"י ז"א** אורות מועטים (הארה) והאורות המקבלת היא עצמה מאו"א עצמם **אור רב בלי מסך** דאותו השפע שהיה מקבל ז"א קודם השינה מקבלת היא עצמה על ידה **וזה מעלה יתירה אפי' מסתלקים ממנה** עצמות האורות וחוזרים בז"א **ברחמיו עשה שיתקיים בה כל האורות הנז"ל ועל ידה מאיר** בכל עולמות בי"ע ופשוט:

¹¹ הנה כל התיקונים האלו **תיקנו בשעה"כ שלנו הנדפס** ובדפוס אחר כתוב "נעשה".

טבלת סיכום השיטות

סעודה אכילה ושתיה	מתנות לאביונים	קריאת מגילה	תפילה	
להביא לה מוחין אכל-יה שת-יה	לתקן פרצופה בבחינת הכלים	לגלות הארת יסוד דאבא הארת מרדכי	פרצוף הימים הארת מרדכי וכלים ומוחין לנוק'	שער הכוונות דף ק"ט ע"ג
להעמיד ולקיים מוחין ונרנח"י דחיצוניות	להעמיד ולקיים כלים ואורות דחיצוניות	להעמיד ולקיים כלים ואורות מוחין ונרנח"י דפנימיות	הארת מרדכי וכלים ומוחין לנוק'	סידור הרש"ש אור הלבנה דף מ' ע"א
הארת יסוד דאבא מוחין ונרנח"י בבחינת חיצוניות	הארת יסוד דאבא כלים ואורות דבחינת חיצוניות	מקימים הארת יסוד דאבא בבחינת ¹ פנימיות	בנין הימים הארת מרדכי דימים	שערי רחמים שיטת רבי שאול ש' שנ"א- שנ"ד
קיום הזמנים בלבד ימים מתבטלת	קיום הזמנים בלבד ימים מתבטלת	קיום הזמנים בלבד ימים מתבטלת	ימים זמנים הארת הזמנים לא תתבטל	פתה עינים דף ע"ח ע"ג שמן ששון ח"ג דף ק"מ ע"ג אות כ"ד

¹ נראה שהכוונה כמו הרש"ש כל ד' בחינות כלים ואורות מוחין ונרנח"י.